

Bij veel bedrijven zal dit jaar voor de maisonkruidbestrijding dezelfde middelen van de plank komen als vorig jaar. Het beschikbare pakket is niet gewijzigd, al kan daar komende maand nog wat bijkomen. Op deze pagina's een terugblik op vorig jaar en een update van het basisadvies.

Biathlon krijgt zijn plaats

Een onopvallende nieuwkomer vorig jaar was Biathlon van Basf. Bij deze fabrikant is het de tegenhanger van Starane of Kart. Biathlon is een bladherbicide dat een versterking geeft aan de basismix.

Toevoegen van 50 tot 70 gram is voldoende voor de werking op een aantal probleem-onkruiden, zoals kleefkruid, kamille, papagaiekruid, melganzenvoet en uitstaande melde. Daarnaast geeft het een eerste werking op haagwinde. Deze kan flink worden versterkt door bij een beginnende haagwindebesmetting ook wat Banvel toe te voegen.

Bij zwaardere besmettingen is het volgens adviseur Guus Bergmans verstandig om wat later in het seizoen een tweede bespuiting te doen. Vorig jaar is op een zwaar besmet perceel een aantal proeven gedaan en daar gaf een nabespuiting van 70 gram Biathlon met 0,2 liter Banvel en een uitvloeier een heel mooi resultaat. Eind juli was pas 80 procent van de haagwinde vertrokken, maar bij de

oogst in september was feitelijk alle haagwinde verdwenen (zie foto's). En dat terwijl het veld op het moment van spuiten al helemaal groen was en het gewas zeker schade leed. Een voordeel van zo'n tweede bespuiting is volgens Bergmans dat ook laatste wortelstokken die uitlopen worden meegepikt. "Je bent dus helemaal schoon."

Voor het basisadvies handhaaft Basf het schema van vorig jaar. Als basis geldt een dosering van 0,2 liter Clio met 0,75 tot 1,0 liter Frontier Opima. Voor de terbutylazinecomponent is het advies een dosering van 1,0 tot 2,0 liter Laddok N. Uit een vorig jaar uitgevoerde proef blijkt Laddok N dankzij de bentazoncomponent een duidelijk sterkere werking te hebben dan andere terbutylazinemiddelen.

Aan de basismix wordt dan nog 0,5 liter Samson/Milagro van een collega bijgevoegd. Staat er geen straatgras en komt er op het perceel geen raaigras voor, dan kan deze laatste eruit en worden vervangen door een uitvloeier.

Zijn er problemen met glad vingergras en wordt er gespoten met een andere basismix, dan is een alternatief volgens Bergmans het toevoegen van 0,15 liter Clio. "Bedrijven die voor de aanpak van het glad vingergras niet van hun vaste combinatie af willen, zijn met het toevoegen van 0,15 liter Clio het probleem gegarandeerd de baas."

Kart: direct een basisplaats

Naar schatting is vorig jaar al op 75.000 hectare Kart gebruikt als toevoeging in de mix. Daarmee heeft Dow een zeer succesvolle start gehad met dit middel.

Kart is een combinatie van 0,5 liter Starane en 0,02 liter Primus en daarmee volgens Wim Boudeling van Dow AgroSciences een perfecte aanvulling op de basismix voor de onkruidbestrijding in maïs. "Met 0,5 tot 0,7 liter toegevoegd aan de mix krijg je een flinke versterking van de werking tegen haagwinde, zwaluwtong, varkensgras, aardappelopslag, knopkruid en ooievaarsbek."

Het is met name het probleem met haagwinde dat Kart en daarvoor Starane een plek in de basismix heeft bezorgd. Desondanks blijft haagwinde een groeiend probleem, vooral omdat deze plant ontsnapt aan de bodemherbicides en zich na de standaardbespuiting nog flink blijft

ontwikkelen. Vooral vanuit de perceelsranden kan een besmetting flink oprukken. Om het probleem goed aan te pakken, is een tweede bespuiting bijna onmisbaar. Boudeling weet dat dit ook regelmatig gebeurt. "Ik ken diverse loonwerkers die op de factuur van de eerste bespuiting melden dat ze een haagwindeprobleem hebben geconstateerd en dat ze adviseren om een tweede bespuiting te laten uitvoeren." Om de kosten voor de veehouder te beperken, kan dat meer pleksgewijs. Vooral een bespuiting rondom kan al goed uitpakken. Voor de spuitselaar heeft dit twee voordelen: hij weet zeker dat het probleem goed wordt aangepakt en daarbij levert het nog extra omzet op in een periode dat het werk wat minder wordt. Het advies is om te spuiten in het zes- tot achtbladstadium van de maïs als de nieuwe haagwinde al weer vijf tot zes blaadjes heeft met 0,5 liter Kart. Het beste resultaat wordt geboekt wanneer in de basismix 0,7 liter Kart is toegevoegd.

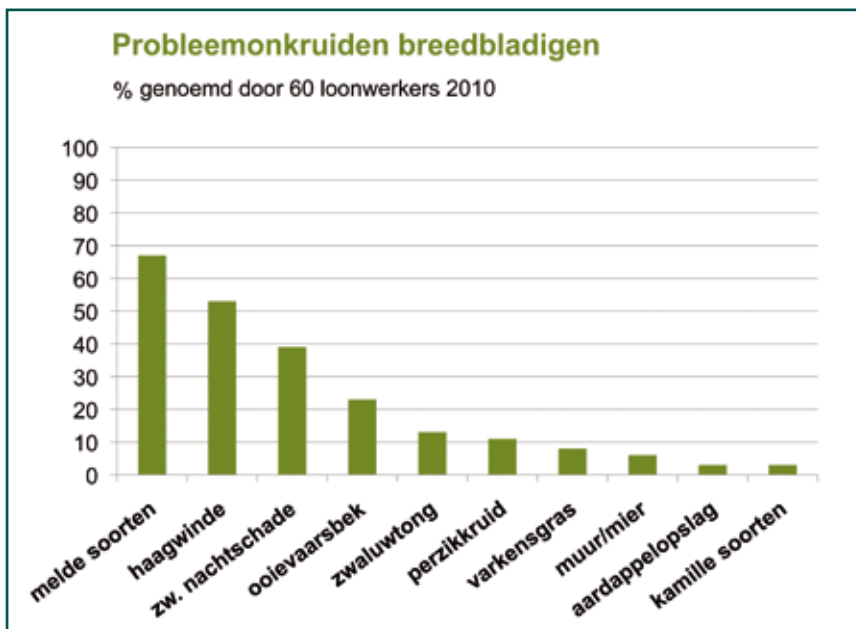
Vertrouwen in terbutylazine

De afgelopen jaren is bij het spuiten van het onkruid in de maïs het gebruik van terbutylazine al weer standaard geworden. Syngenta heeft daaraan via Calaris een belangrijke bijdrage geleverd. Volgens de fabrikant gebruikt meer dan de helft van de spuiters dit als basis in de mix. Als alternatief voor de bedrijven die kiezen voor een ander basismiddel als Mikado, Laudis of Clio is er dan nog de mogelijkheid van Gardo Gold als bodemherbicide. Een belangrijke reden voor de populariteit is de extra bodemwerking en het snelle effect dat zichtbaar is na het spuiten. Goed voor de gemoedstoestand van de teler. Daarnaast geeft de terbutylazine een duidelijk betere werking op ooievaarsbek, straatgras, zwaluwtong, kamille en knopkruid. Syngenta is toelatingshouder van terbutylazine en dus nauw betrokken bij de herbeoordeling van het middel. De sombere geluiden die wel eens klinken over de verlenging van de toelating deelt de fabrikant niet. Volgens adviseur Hans Buikema is de kans dat terbutylazine verdwijnt erg klein. "De laatste jaren wordt het ook nauwelijks meer gevonden in het milieu."

Het basisadvies van Syngenta voor het komende seizoen is feitelijk ongewijzigd. Dat is 1,0 liter Calaris met 0,6 liter Gardo Gold en 0,75 liter Milagro. In deze combinatie kan de Gardo Gold goed worden vervangen door 0,7 tot 1,0 liter Frontier Optima. Het alternatief is 0,75 liter Callisto met 0,6 liter Gardo Gold en 0,75 liter Milagro. Hier is de Gardo Gold wel van belang voor bedrijven die in elk geval terbutylazine in de combinatie willen. Aan deze mix kan Starane of Kart worden toegevoegd voor een extra werking op wortelonkruiden. Het alternatief

is Banvel. Door de kans op gewasschade bij de gewenste dosering van 0,6 liter is de praktijk daarin terughoudend.

Het zou kunnen dat Syngenta nog dit jaar een eigen middel krijgt dat in deze markt past. Dat is al toegelaten in Duitsland en België en past in de piek van de bestrijdingspiramide. Het middel heeft een sterke werking op een aantal moeilijke onkruiden binnen de basiscombinatie, zoals kamille en veelknopigen als bijvoorbeeld knopkruid. Daarnaast heeft het een sterke werking op haagwinde en andere wortelonkruiden.

Laudis gaat Mikado vervangen

Vlak voor het vorige seizoen kreeg Bayer een toelating voor Laudis. Het gaf loonwerkers de mogelijkheid om een eerste ervaring op te doen met Laudis als breder werkend middel dan Mikado.

Laudis is een nieuw middel uit de groep van de triketonen en een nieuw alternatief in de groep basismiddelen. Ooit was Mikado het eerste middel dat in deze groep beschikbaar kwam en nog steeds heeft dit een flink marktaandeel. Met Laudis komt daarmee volgens technisch adviseur Jos Pauwels een bredere opvolger. "Het middel is duidelijk breder. Wij verwachten dat het binnen enkele jaren Mikado helemaal gaat vervangen", zegt hij. Extra redenen daarvoor zijn volgens hem dat Laudis veel sneller regenvast is dan de andere middelen uit deze groep, volledig veilig is voor volggewassen, een werking heeft op diverse grassen - waaronder naast hanenpoot ook vinger- en naald-aargrassen - en een nevenwerking op raaigras en straatgras.

Na de ervaringen die zijn opgedaan in de praktijk heeft Bayer voor het komende seizoen het

doseringsadvies van 2,0 liter verbreed naar 1,5 tot 2,0 liter per hectare. De dosering van 2,0 liter adviseert het merk nog bij een (zeer) vroege toepassing bij de aanwezigheid van glad vingergras en in zijn algemeenheid bij (zeer) late toepassingen, (zeer) groot onkruid en minder gevoelige onkruiden. Een sterke combinatie volgens Pauwels is Laudis met Gardo Gold. "Op die manier krijg je de terbutylazine die veel gebruikers in de mix willen voor bijvoorbeeld ooievaarsbek en heb je direct een sterk bodemherbicide. Deze combinatie is ook sterk genoeg op straatgras. Komt er geen kweek en raaigras voor, dan kun je deze combinatie overwegen zonder toevoeging van Milagro/Samson. Op

die manier blijft een mix eenvoudig, wat voor loonwerkers vaak prettig werken is"

Bayer vermarkt naast Mikado en Laudis ook MaisTer. Dat kan net als Milagro/Samson worden gemengd met een middel uit de groep van de triketonen, behalve met Laudis. Het voordeel van MaisTer is dat het een brede werking op zowel grassen als op breedbladigen heeft. Dit maakt het mogelijk om in veel situaties alleen met MaisTer te spuiten, gecombineerd met een bodemherbicide. Van deze eenvoudige combinatie wordt met name op de kleigronden al veel gebruik gemaakt. Alleen bij zwaluwtong wordt dan nog bijvoorbeeld wat Starane of Kart toegevoegd.

Basisadviezen Bayer

- 1,5 tot 2,0 liter Laudis + 0,5 liter Milagro/Samson + Frontier Optima/Dual Gold en eventueel nog wat Starane of Kart.
- 1,5 tot 2,0 liter Laudis + 2,0 liter Gardo Gold.
- 'Middel uit de groep van de triketonen' + 1,25 liter MaisTer + Frontier Optima/Dual Gold en eventueel nog wat Starane of Kart.
- 1,5 liter MaisTer + Frontier Optima/Dual Gold en eventueel nog wat Starane of Kart.

Populariteit Toki groeit snel

Basf is zuinig op middel voor onverharde terreinen

Voor de onkruidbestrijding op onbeteelde en onverharde terreinen is al jaren sprake van een uiterst dun middelenpakket. Twee jaar geleden kreeg Basf de toelating voor Toki en inmiddels groeit het gebruik snel. Vorig jaar werd het al op ongeveer 2000 hectare toegepast.

ONKRUIDBESTRIJDING

▲ Bij het toepassen van Toki is de meest uitgebreide persoonlijke bescherming verplicht. Daar staat tegenover dat het aantal bespuitingen wordt gehalveerd.

Twee jaar geleden leek glyphosaat de laatste beschikbare stof te worden voor de onkruidbestrijding op onbeteeld terrein. De toelating van Casoron werd beëindigd en dat was het laatste alternatief. Precies op dat moment kreeg Basf de toelating voor Toki. Dit middel bevat de actieve stof flumioxazin, een lang werkend bodemherbicide met een werkingsduur van vier tot zeven maanden, afhankelijk van het soort onkruiden. Toki is daarmee zeer geschikt voor onbeteelde terreinen, zeker omdat het goed kan worden gecombineerd met glyphosaat. Met één bespuiting is het mogelijk in het voorjaar al het gekiemde onkruid op te ruimen en daarnaast het terrein voor zeker vier maanden onkruidvrij te houden.

Voor gebruikers die anders alleen glyphosaat kunnen toepassen, heeft dit grote voordelen, stelt productmanager Ron van den Beukel. "In plaats van vier bespuitingen kun je nu volstaan met twee rondes: één in het voorjaar en daarna nog één begin september nog om de nakiemers op te ruimen", legt hij uit. Het gaat in dat geval om de onkruiden die het eerst ongevoelig zijn voor Toki. Dit zijn met name de grasen de geranium-achtigen. Daarop is de werking na ongeveer vier maanden voorbij.

Niet op klinkers of tegels

Toki is toegelaten op onbeteelde en onverharde terreinen. De grens ligt daarbij op verhardingen waarvan het middel kan afspoelen. Het betekent dat het middel niet is toegelaten op klinkers of tegels, ook al groeit er onkruid tussen de voegen, maar wel op bijvoorbeeld grind en schelpenpaden. Ook naast paden en in bijvoorbeeld wegbermen die kaal moeten blijven, is het gebruik toegestaan. Op grindpaden heeft het middel als voordeel een nevenwerking op algen en mossen. Van den Beukel: "Wij horen van terreinbeheerders dat ze op de streep af kunnen zien waar het middel is gespoten, want daar is het grind gewoon witter en veel frisser."

De afgelopen twee jaar zijn er steeds meer terreinen bij gekomen waar het gebruik is toegestaan. ProRail heeft sinds de zomer van 2010 Toki op de groene lijst geplaatst voor de onkruidbestrijding op spoortaluds en het spoortracé. "Voor de bedrijven en ProRail een groot voordeel, want nu hoeft er nog maar twee keer te worden gespoten. Zeker langs het spoor scheelt dat, omdat een rondje onkruidbestrijding daar al heel lastig te plannen is."

Sterk aan populariteit wint het middel ook op begraafplaatsen. "Gemeenten willen graag dat die terreinen er netjes bij liggen. Doordat het een doodshoofdmiddel is, was men eerst wat huiverig, maar nu er wat proeven zijn genomen, neemt het enthousiasme snel toe." Handig voor het gebruik op kleinere oppervlakten is dat sinds vorig jaar het middel ook in wateroplosbare zakjes van 30 gram voor de rugspuit beschikbaar is. Voor de veldspuit is de 200-gram-verpakking gebleven.

Terughoudend

Mogelijkheden ziet Basf zeker ook op bijvoorbeeld tennisbanen en onverharde erven van loonwerkers en agrarische bedrijven. Toch is men terughoudend in het promoten van het middel. "Wij willen voor alles dat het middel met beleid wordt toegepast. We willen het middel graag behouden en dat kan alleen als het niet in het oppervlaktewater wordt gevonden. Daarom zijn we blij dat alleen professionele gebruikers het mogen inzetten. Voor alles willen we dat het middel zorgvuldig wordt gebruikt, zodat we er als fabrikant en gebruikers nog jaren plezier van kunnen hebben. We moeten wel, want alternatieven zijn er nog steeds niet."

Tekst: **Toon van der Stok**

Foto: **Basf**